

Sygn. akt XVII Ka 771/15

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym – Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Kawula

Sędziowie: SSO Justyna Andrzejczak (spr.)

SSO Agata Adamczewska

Protokolant: st. prot. sąd. Joanna Kurkowiak

przy udziale Prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Macieja Nowaka

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2015 r.

sprawy P. K.

oskarżonego z art. 286 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie sygn. akt VIII K 1417/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

Agata Adamczewska Dariusz Kawula Justyna Andrzejczak

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 20 kwietnia 2015 roku w sprawie VIII K 1417/14 Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu uznał oskarżonego za winnego przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z § 3 k.k. (k. 340 – 341).

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniósł prokurator (k. 360 – 367).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się konieczna, albowiem pozwoliła Sądowi Okręgowemu na instancyjną kontrolą wydanego orzeczenia. Doprowadziło to w konsekwencji do uchylenia przedmiotowego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, a to ze względu na występującą w tym postępowaniu bezwzględna przesłankę odwoławczą przewidzianą przepisem art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.

Na początku zaznaczyć należy, że Sąd Okręgowy dokonał z urzędu kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku w świetle bezwzględnych przesłanek odwoławczych przewidzianych przepisami art. 439 § 1 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k., co

ujawniło wystąpienie tej z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. Z tego względu konieczna była ingerencja w zaskarżone orzeczenie z urzędu.

Przypomnieć trzeba, że postępowanie sądowe toczyło się w niniejszej sprawie w trybie uproszczonym. Odstępstwo od zasady uczestniczenia oskarżonego w rozprawie prowadzonej w trybie uproszczonym dopuszczalne było wprawdzie na zasadach określonych w przepisie art. 479 § 1 k.p.k., ale w niniejszej sprawie przesłanki te nie zostały spełnione.

Zgodnie z przepisem art. 479 § 1 k.p.k. jeżeli oskarżony, któremu doręczono wezwanie, nie stawi się na rozprawę główną, sąd może prowadzić postępowanie bez jego udziału, a jeżeli nie stawił się również obrońca – wydać wyrok zaoczny.

Oskarżony podczas przesłuchania w dniu 5 września 2014 roku (k. 219 – 220) w toku postępowania przygotowawczego wskazano następujące adresy: zameldowania – P., ul. (...); zamieszkania – R., ul. (...); do korespondencji – R., ul. (...).

Po wpłynięciu aktu oskarżenia do sądu wysłano oskarżonemu na adres: R., ul. (...) – wezwanie do stawiennictwa na rozprawę w dniu 13 lutego 2015 roku oraz odpis aktu oskarżenia z pouczeniem (k. 324). Przesyłka ta została zwrócona do Sądu Rejonowego z adnotacją doręczyciela: „W R. **nie ma** ulicy (...)” (k. 324).

W związku z powyższą adnotacją na wysłanym wezwaniu oskarżony na rozprawę w dniu 13 lutego 2015 roku się nie stawił (k. 325). Sąd Rejonowy odroczył rozprawę do dnia 20 kwietnia 2015 roku w celu prawidłowego wezwania oskarżonego. Jednakże ponownie wysłano wezwanie do oskarżonego na adres: R., ul. (...) (k. 327) pomimo, iż poprzednia przesyłka powróciła do Sądu z adnotacją o nieistnieniu takiego adresu. W konsekwencji przesyłka ta również została zwrócona do Sądu Rejonowego z adnotacją doręczyciela: „W R. **nie ma** ulicy (...)” (k. 333). Ponadto wezwanie do oskarżonego miała doręczyć także Policja, której funkcjonariusze ustalili, iż do dnia 6 lutego 2015r. oskarżony zamieszkiwał pod jeszcze kolejnym adresem- R., ul. (...) (k. 331).

Pomimo faktycznego niedoręczenia oskarżonemu wezwania na rozprawę, albowiem dwukrotnie wysłano je na nieistniejący adres, Sąd Rejonowy na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2015 roku na podstawie art. 479 § 1 k.p.k. postanowił prowadzić ją bez obecności oskarżonego, gdyż uznał, że oskarżony nie odbiera korespondencji pod podanym przez siebie adresem (k. 337). W konsekwencji na rozprawie tej wydano zaskarżony wyrok zaoczny (k. 340).

Z powyższego wywieść należy, że prowadzenie przez Sąd Rejonowy rozprawy w dniu 20 kwietnia 2015 roku pod nieobecność oskarżonego naruszyło przepis art. 479 § 1 k.p.k. Nie został on bowiem prawidłowo wezwany na jej termin, w związku z czym nie została spełniona przesłanka wynikająca z przepisu art. 479 § 1 k.p.k. uprawniająca Sąd meriti do prowadzenia rozprawy pod nieobecność oskarżonego. Oczywistym bowiem powinno być, że skoro obydwie przesyłki z wezwaniem na rozprawę skierowane do oskarżonego powróciły z identyczną adnotacją o nieistnieniu takiego adresu, to nie można uznać, że zostały mu one prawidłowo doręczone. Jeżeli Sąd Rejonowy miał wątpliwości co do prawidłowości adresu, na który wysyłane były wezwania do oskarżonego, to mógł przecież, a wręcz obowiązany był, do wysłania wezwania na rozprawę w dniu 20 kwietnia 2015 roku na właściwy adres, choćby wskazany przez oskarżonego adres zameldowania: P., ul. (...).

W realiach niniejszej sprawy prowadzenie rozprawy w dniu 20 kwietnia 2015 roku pod nieobecność oskarżonego naruszało przepis art. 479 § 1, a w konsekwencji doprowadziło do ograniczenia prawa oskarżonego do udziału w przeprowadzaniu dowodów i realizowaniu prawa do obrony, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylecia wyroku o jakiej mowa w przepisie art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. :” Warunkiem sine qua non prowadzenia w postępowaniu uproszczonym rozprawy bez udziału oskarżonego jest prawidłowe zawiadomienie go o jej terminie. Przy braku zaś takiego zawiadomienia orzekanie wyrokiem zaocznym jest wykluczone i powoduje takie same skutki, jak prowadzenie rozprawy pod nieobecność oskarżonego, którego obecność była obowiązkowa (art. 374 § 1 k.p.k.), wobec niespełnienia wymogów art. 479 § 1 k.p.k., w którym to przepisie "ustawa stanowi inaczej".”(wyrok s.apel. w Katowicach 2007-02-28 LEX nr 312555)

Sąd Okręgowy w tym miejscu wskazuje, że w myśl dyrektyw zawartych w przepisie art. 436 k.p.k. bezprzedmiotowe było rozpoznanie apelacji prokuratora, albowiem jej zarzutu były przedwczesne, a to z uwagi na uchylenie zaskarżonego wyroku z urzędu na podstawie przepisu art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Podsumowując powtórzyć należy, że udział oskarżonego w rozprawie głównej myśl przepisów obowiązujących w czasie prowadzenia postępowania przed Sądem instancji, co do zasady był obowiązkowy. Wprawdzie w postępowaniu uproszczonym przepis art. 479 § 1 k.p.k. pozwalał na prowadzenie rozprawy zaocznie, ale tylko po spełnieniu się warunku, który wymaga prawidłowego wezwania oskarżonego na rozprawę. Skoro zatem w niniejszej sprawie warunek ten nie został spełniony, to przeprowadzenie rozprawy bez obecności oskarżonego, którego nie wezwano w sposób prawidłowy i wydanie wyroku zaocznego naruszało określone gwarancje procesowe i wymagało uchylenia orzeczenia obciążonego taką wadą z powodu bezwzględnej przesłanki odwoławczej przewidzianej przepisem art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., bez potrzeby badania wpływu tej wady na treść zaskarżonego orzeczenia.

Z tego względu Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu do ponownego rozpoznania. Koniecznym będzie, aby Sąd Rejonowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy ustalił prawidłowy adres oskarżonego i skutecznie doręczył mu wezwanie na rozprawę, tak aby oskarżony mógł korzystać ze swoich uprawnień procesowych i realizować prawo do obrony.

Agata Adamczewska Dariusz Kawula Justyna Andrzejczak